Raadsvoorstel

Datum vergadering : 29 oktober 2026 Agendapunt :
Zaaknummer : 2026-078952
Programma : Wonen & Werken
Portefeuillehouder : J.P.G. Hazen
Commissie : Wonen & Werken
Onderwerp : Budgetaanvraag ontwerp Gemeentehuisplein

Bijlagen

- Bijlage 1- Voorlopig ontwerp Gemeentehuisplein d.d. 16 juni 2026
- Bijlage 2- Financiële Bijlage 2 september 2026 (**geheim**)

Samenvatting

Op 26 juni 2025 heeft uw raad besloten om de benodigde budgetten beschikbaar te stellen voor de herinrichting van het Amstelplein, de straat Amstelplein en de aangepaste oversteek tussen het Amstelplein en het Gemeentehuisplein (zaaknummer 2025-049139).
Voor het Gemeentehuisplein heeft u besloten een voorbereidingsbudget beschikbaar te stellen van € 100.000, - voor het maken van een nieuw, eenvoudiger en groener ontwerp, zonder auto's. Een ontwerp dat aansluit bij de Gebiedsvisie Groene en Recreatieve Verbindingszone.

Na uw raadsbesluit is landschapsarchitect Rob van dijk (Dijk & co) aangetrokken voor het opstellen van het ontwerp. Op 9 december 2025 heeft het college de ontwerpuitgangspunten vastgesteld. Vervolgens is een schetsontwerp opgesteld. Dit ontwerp is op 28 januari 2026, tijdens een inloopbijeenkomst, gepresenteerd aan de inwoners van Uithoorn. Zij kregen ook de mogelijkheid hun reactie op het ontwerp kenbaar te maken. U heeft hierover op 10 december 2025 een raadsbericht ontvangen (zaaknummer 2025-107247).

Vervolgens is het ontwerp verder uitgewerkt naar een voorlopig ontwerp en is een kostenraming opgesteld.
In dit voorstel vragen wij u het ontwerp vast te stellen en de benodigde middelen voor deze herinrichting beschikbaar te stellen.

Het college van burgemeesters en wethouders stelt de raad voor:

1. in te stemmen met het voorlopig ontwerp voor het Gemeentehuisplein d.d. 16 juni 2026;
2. in te stemmen met de verhoging van het reeds toegekende uitgavenbudget van € 100.000 door:
    a. een investeringsbudget voor riolering toe te kennen en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten te dekken uit de rioolheffing;
    b. een exploitatiebudget voor de kosten van sanering op te nemen in de Programmabegroting 2027; Toekenning hiervan is daardoor onder voorbehoud van vaststelling van de Programmabegroting 2027;
    c. subsidie-inkomsten ad € 411.000 van de rijkssubsidie *Impulsaanpak Winkelgebieden* in te zetten;
    d. het resterende benodigde budget te dekken uit het restant van € 3.000.000 aan investeringsbudget dat in de Programmabegroting 2021 reeds was toegekend voor de herinrichting van de openbare ruimte in het dorpscentrum van Uithoorn, waarna nog een bedrag resteert van € 391.500.
3. de bedragen van de budgetten genoemd onder punt 2 toe te kennen zoals benoemd in de financiële bijlage en te verwerken in de begroting vanaf 2026;
4. het restant investeringsbudget van € 391.500, zoals genoemd onder 2d, te reserveren voor eventuele bijstelling van de budgetten van de pleinen;
5. het bij de Kadernota 2026 gereserveerde investeringsbudget van € 1.350.000 te betrekken bij het opstellen van de Voorjaarsnota 2028.

Overwegingen

De openbare ruimte in het centrum, rondom het gemeentehuis en winkelcentrum Amstelplein, is sterk verouderd en voldoet niet meer aan de eisen en uitstraling die van een aantrekkelijk centrumgebied mogen worden verwacht. De kademuur in de hoek van het gemeentehuisplein is toe aan vervanging en wordt op dit moment gestut.

Een herinrichting van deze openbare ruimte in het dorpscentrum draagt bij aan de leefbaarheid van de inwoners van Uithoorn door het toevoegen van meer groen en elementen die uitnodigen tot verblijven en ontmoeten.

Toelichting ontwerp
Met dit plan ontstaat een groen, aantrekkelijk en prettig gemeentehuisplein: een plek waar natuur, ontspanning en ontmoeting samenkomen, en waar alle bewoners van Uithoorn zich welkom kunnen voelen.

Het nieuwe ontwerp voor het Gemeentehuisplein is de groene tegenhanger van de meer stedelijke inrichting van het Amstelplein. Waar het winkelplein vooral levendig en verhard is, heeft het Gemeentehuisplein een rustiger en groener karakter. De ligging aan het Zijdelmeer en de verschillende looproutes richting de ingang van het gemeentehuis vormen de basis van het ontwerp. Deze looplijnen worden afgewisseld met groene vakken vol natuurlijke beplanting.

In deze groene zones komen banken en enkele bijzondere elementen zoals een insectenhotel, een bijenburcht, en een waterschaal voor vogeltjes. Ook is er ruimte voor een kunstwerk. Langs het Zijdelmeer wordt een vlonder aangelegd, die uitnodigt om aan het water te zitten en van de omgeving te genieten. Op deze manier verandert het gemeentehuisplein in een verblijfsruimte met veel bloeiende planten en een prettige, ontspannen sfeer.
De oevers van het Zijdelmeer worden ingericht als groene, beplante taluds met veel ruimte voor natuur en ecologie. Bestaande bomen, zoals de koningslinde, blijven behouden en krijgen een plek in het ontwerp. Daarnaast worden enkele nieuwe, transparante bomen toegevoegd. Er wordt gebruik gemaakt van veel inheemse en streekgebonden planten. Doordat de beplanting onder de bomen laag blijft, blijft het plein overzichtelijk en sociaal veilig.
Ook aan het fiets parkeren is gedacht, zowel voor het gemeentehuis, als naast het gemeentehuis.

Alternatieven
Het huidige voorlopig ontwerp is al een alternatief voor het eerder voorgestelde ontwerp. In dit ontwerp werd het Zijdelmeer doorgetrokken en werd er een sculpturale brug toegevoegd. De huidige situatie is niet veel langer houdbaar. Er is sprake van uitgesteld onderhoud aan het plein en de kademuur moet dringend vervangen worden omdat deze niet meer veilig is.

Aanpak
Na vaststelling door uw raad werken we het ontwerp- technisch uit, doorlopen we de benodigde procedures en trekken we een aannemer aan die het werk uit kan voeren. We stellen een uitvoeringsplanning op in samenhang met andere werken in de openbare ruimte van het dorpscentrum.

Financiële overwegingen
Voor de financiele onderbouwing van dit project met verwijzen wij u naar de bijgevoegde financiële bijlage.

De kostenraming voor dit project is opgebouwd uit de volgende onderdelen:
1. Realisatiekosten. Het betreft de kosten voor verwijderen van materiaal en aanbrengen van nieuwe elementen, inclusief engineeringskosten en overige bijkomende kosten. Ook is hierin rekening gehouden met een stelpost voor de aanschaf een kunstwerk;
2. Gemeentelijke begeleidingskosten;
3. Beheerkosten voor het nieuwe ontwerp.

De dekking voor bovenstaande kosten is opgebouwd uit de volgende onderdelen :
1. Kosten voor het vervangen/aanpassen van de riolering worden gedekt uit een toe te kennen budget voor rioleringsinvesteringen. De kosten van rente en aflossing als gevolg van deze rioleringsinvestering worden meegenomen in de berekening van, en daardoor gedekt uit, de rioolheffing;
2. Een toe te kennen exploitatiebudget voor saneringskosten. Dit exploitatiebudget is opgenomen in de Programmabegroting 2027.Toekenning hiervan is daardoor onder voorbehoud van vaststelling van de Programmabegroting 2027 in november 2026;
3. Rijkssubsidie Impulsaanpak winkelgebieden: Voor de uitvoering van de deelprojecten binnen het dorpscentrum van Uithoorn is in 2023 een rijkssubsidie toegekend ad € 2.267.485, - uit de regeling specifieke uitkering impulsaanpak winkelgebieden. Hiervan wordt € 411.000, - ingezet ter dekking voor het gemeentehuisplein;

4. Het resterende bedrag wordt ten laste gebracht van het restantbudget van het in de Programmabegroting 2021 reeds toegekende budget voor investeringsuitgaven van € 3.000.000 voor de herinrichting van de openbare ruimte in het dorpscentrum van Uithoorn.

Na het raadsbesluit van 26 juni 2025 was er € 1.226.700 nog beschikbaar van de oorspronkelijke € 3 miljoen aan investeringsbudget. Na aftrek van het benodigde budget voor het gemeentehuisplein resteert er nog € 391.500.
Daarnaast is in de Kadernota 2026 rekening gehouden met een extra investeringsbudget van € 1.350.000. Bij het raadsbesluit van 26 juni 2025 is gemeld dat deze reservering zou worden aangesproken als de kosten van het nieuwe ontwerp voor een herinrichting van het gemeentehuisplein bekend zijn en dit aan u ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Restant budget
Voorgesteld wordt het restantbudget van € 391.500 aan te houden tot aan de Voorjaarsnota 2028. Het ontwerpproces is nog niet afgerond en kan nog tot bijstelling van de raming leiden. Daarnaast is ook het subsidieproces (Rijkssubsidie Impulsaanpak winkelgebieden) nog niet geheel definitief. De subsidie is in 2023 toegekend voor de aanleg van de openbare ruimte in het centrum van Uithoorn, met een looptijd tot 2030. Naar verwachting wordt aan alle voorwaarden voldaan, zodat geen terugbetaling van subsidiegelden nodig zal zijn.
Het in de Kadernota 2026 opgevoerde investeringsbudget van € 1.350.000 voor de pleinen wordt betrokken bij het opstellen van de Voorjaarsnota 2028.

Beheerkosten
Op basis van een raming van de beheerkosten van het Gemeentehuisplein zijn de jaarlijkse beheerkosten bepaald op € 18.400,-. voor onderhoud op het niveau dat past bij het vernieuwde dorpscentrumDeze kosten worden gedekt uit de reguliere budgetten voor beheer en onderhoud die door uw raad beschikbaar zijn gesteld. Dit is zo afgestemd met de afdeling Buurt van de Duo organisatie.

Uitvoering planmatig onderhoud
Als er geen herinrichting van het Gemeentehuisplein zou plaatsvinden is het in ieder geval noodzakelijk om de huidige kademuur te vervangen. Verder blijft het plein dan liggen zoals het er nu uitziet.

Communicatie
Na uw raadsbesluit wordt er via de op te stellen nieuwsbrief "Vernieuwing Dorpscentrum", Uithoorn Denkt Mee en de Nieuwe Meerbode gecommuniceerd over de vaststelling van het ontwerp en over het vervolgtraject .

Geheimhouding
In verband met marktgevoelige informatie heeft het college besloten geheimhouding op te leggen met betrekking tot de financiële bijlage bij dit voorstel
De geheimhouding op de financiele bijlage blijft van kracht tot de werkzaamheden van de herinrichting zijn uitgevoerd.

Participatie
Het nieuwe ontwerp is op 28 januari 2026 tijdens een inloopbijeenkomst gepresenteerd aan de inwoners van Uithoorn. U bent hierover op 10 december 2025 geïnformeerd middels een raadsbericht (zaaknummer 2025-107247).
De ontvangen reacties op het ontwerp waren overwegend positief. De meeste bezoekers waarderen de vergroening van het plein en de toevoeging van voldoende zitgelegenheid. Ook de kwaliteit van het groen en het gebruik van natuurlijke materialen werden positief beoordeeld.
Daarnaast is aandacht gevraagd voor de veiligheid van ouderen en kinderen in de nabijheid van het water. Enkele bewoners hebben zorgen geuit over een mogelijke toename van de parkeerdruk in de Meerlaan als gevolg van het vervallen van de parkeerplaatsen bij het gemeentehuis. In dat kader is het belang van een goede bewegwijzering naar het parkeerterrein achter het gemeentehuis benadrukt.
Het volledige participatieverslag is beschikbaar via Uithoorn Denkt Mee. De ontvangen reacties hebben niet geleid tot aanpassingen van het ontwerp.

In de nieuwe inrichting van het gemeentehuisplein zal tevens ruimte worden geboden aan een kunstwerk. Er heeft voor het gemeentehuis altijd een kunstwerk gestaan, dit past ook bij de representatieve functie van een gemeentehuis. De afdeling Samenleving (kunst en cultuur) is gestart met een selectietraject dat moet leiden tot de voordracht van drie

kunstenaars die een schetsontwerp mogen indienen voor een kunstwerk in de categorie **geïntegreerde toegepaste kunst**.
Op basis van de ingediende schetsontwerpen wordt door de kunstcommissie een kunstenaar geselecteerd voor de verdere uitwerking en realisatie van het kunstwerk.De kunstcommissie is een afvaardiging van bewoners.
In de commissie Wonen en Werken van 7 oktober informeren wij u over de stand van zaken van dit selectietraject.

Duurzaamheid

De huidige inrichting van de ruimte voor het Gemeentehuis bestaat vnl. uit verharding. In het nieuwe ontwerp verandert het Gemeentehuisplein in een groene verblijfsruimte met veel bloeiende planten. De oevers van het Zijdelmeer worden ingericht als groene, beplante taluds met veel ruimte voor natuur en ecologie. Bestaande bomen, zoals de koningslinde, blijven behouden en enkele nieuwe bomen worden toegevoegd. Door deze gewijzigde inrichting verbetert de waterdoorlaatbaarheid van het terrein en komt dit de klimaatadaptatie ten goede.
Om de beplanting te voorzien van voldoende grondwater in droge tijden én voor de afvoer van overtollig grondwater wordt het plein van drainage voorzien.

De herinrichting van het Gemeentehuisplein zorgt voor vergroening in het centrumgebied en draagt bij aan een klimaat adaptieve en bio diverse omgeving met een hoge natuur- en belevingswaarde.

Externe reacties

Er zijn geen te benoemen externe reacties.

burgemeester en wethouders van de gemeente Uithoorn,

de secretaris,	de burgemeester,
mevr. M.C. Wegewijs	dhr. P.J. Heiliegers